

Înainte să-l văd, i-am simțit mirosul.

Era o mulțime de oameni adunată acolo, pe trotuar și pe șosea, majoritatea polițiști, unii vorbind la telefoanele mobile, alții fumând, unii privind în jurul lor, alții privind în depărtare. Din direcția din care veneam, îmi blocau vederea, așa că, în primul moment, văzând toate uniforme alea, am crezut că avusese loc un accident de circulație sau poate o percheziție a vreunei locuințe în căutare de imigranți. Apoi am prins din aer mirosul. Era genul de miros care te izbește când te întorci acasă din vacanță, dacă ai uitat să duci gunoiul înainte de a pleca – stătut, dar acid –, suficient de puternic încât să acopere mirosurile obișnuite ale verii, de bere și revoluție. Mirosul ăsta îl dăduse de gol.

I-am văzut piciorul de la vreo zece metri depărtare. Numai unul, de parcă stăpânul lui ar fi coborât foarte lent dintr-o limuzină. Parcă văd și-acum acel picior. Purta un mocasîn negru, ieftin și o șosetă gri; mai sus se zărea puțin din carnea verzuie.

Mi s-a spus că frigul îl păstrase intact. Nu știau de câtă vreme zăcea acolo. Probabil de la începutul iernii, și-a dat cu părerea un polițist. Au folosit un ciocan sau poate o cărămidă, a adăugat el. Nu era o treabă prea frumoasă. M-a întrebat dacă vreau să văd și restul și l-am refuzat politicos. În iarna aia văzusem și aflatam deja mai multe decât aveam nevoie să știu.

Mi-ai reproșat mereu că nu vorbesc niciodată despre perioada în care am stat la Moscova sau despre motivul plecării mele. Ai dreptate. Întotdeauna mi-am găsit scuze să n-o fac și-n

curând vei înțelege de ce. M-ai tot întrebat și, în ultima vreme, dintr-un motiv sau altul, am început să mă gândesc din ce în ce mai des la asta, iar acum nu mă mai pot opri. Poate pentru că nu mai sunt decât trei luni până la „ziua cea mare“, interval în care trebuie să-mi închei niște socoteli. Simt nevoia să-i povestesc cuiva despre Rusia, deși mă doare. Și cred c-ar trebui, oricum, să știi povestea asta, din moment ce o să ne facem niște jurăminte pe care sper că o să le și ținem. Cred c-ai dreptul să știi tot. M-am gândit că o să fie mai ușor dacă o să scriu. N-o să fii nevoită să reacționezi eroic la spusele mele, iar eu n-o să fiu nevoit să te privesc în ochi.

Așa că, iată ce-am scris. Voiai să știi cum s-a terminat totul. Ei bine, în după-amiaza aia, cu piciorul, aproape că se sfârșise. Dar situația se degradase, de fapt, în urmă cu un an, în septembrie, la metrou.

Apropo, când i-am povestit lui Steve Walsh despre picior, mi-a spus:

— Ghiocel. Amicul tău e un ghiocel.

Așa le spun rușii, mi-a explicat el, cadavrelor care ies la lumină când dă dezghețul. Mulți dintre ei – bețivi și vagabonzi care au capitulat și s-au întins pe zăpadă, dar și victimele unor crime, ascunse de ucigași în troiene.

Ghiociei: răul care s-a instaurat deja, care e dintotdeauna acolo, foarte aproape, dar pe care de multe ori îl treci cu vederea. Păcatele pe care le ascunde iarna, uneori pentru totdeauna.

Unu

Măcar de numele ei sunt sigur. O chema Maria Kovalenko, Maşa, pentru prieteni. Stătea pe peronul staţiei Ploşcead Revoluţiei, Piaţa Revoluţiei, când am zărit-o prima oară. I-am văzut chipul vreo cinci secunde, până a scos o oglinjoară de machiat, în care a început să se privească. Cu cealaltă mână şi-a pus o pereche de ochelari de soare, pe care, m-am gândit atunci, probabil că şi-i cumpărase de la vreun chioşc din pasaj. Se sprijinea de un stâlp, la capătul peronului, acolo unde se află statuile civililor – atleţi, ingineri, ţărânci plesnind de sănătate şi mame ținând în braţe copii vânjoşi. M-am uitat la ea mai mult decât era cazul.

Se întâmplă ceva la Ploşcead Revoluţiei, un efect vizual ce apare atunci când treci de pe peronul cu statui spre linia verde. Te trezeşti traversând liniile de metrou pe o platformă destul de îngustă, aflată la înălţime, şi, într-o parte, vezi o flotilă de candelabre în formă de discuri, care se întind de-a lungul peronului până departe, în întunericul din care ies trenurile. În partea cealaltă vezi alţi oameni făcând acelaşi drum, însă pe o platformă paralelă, apropiată, dar despărţită de cea pe care te afli. Când m-am uitat în dreapta, în acea zi, am văzut-o pe fata cu ochelari de soare îndreptându-se în aceeaşi direcţie ca mine.

M-am urcat în trenul care mergea la Puşkinskaia. Am stat în picioare sub panoul galben şi neonul vechi care mă făceau să mă simt, de fiecare dată când luam metroul, ca un figurant într-un thriller psihologic cu Donald Sutherland, din anii '70. La Puşkinskaia, am urcat pe scara rulată, cu lămpile ei falice, am ținut deschise uşile grele de sticlă ale staţiei pentru persoana din spatele meu, aşa cum fac mereu, şi mi-am croit drum prin

labirintul de pasaje subterane joase de sub Piața Pușkin. Chiar atunci a țipat ea.

Era la vreo cinci metri în spatele meu și, pe lângă faptul că țipa, se și lupta cu un bărbat slăbănog cu părul prins în coadă, care încerca să-i fure poșeta (o imitație ordinară de Burberry). Striga după ajutor, iar prietena ei, care apăruse ca din senin lângă ea – era Katia, după cum aveam să aflu mai târziu –, țipa și ea. La început doar m-am uitat, dar bărbatul a ridicat pumnul ca și cum s-ar fi pregătit s-o lovească, și atunci am auzit un strigăt, în spatele meu, cum că ar fi cazul să intervină cineva. Așa că m-am întors și l-am luat pe bărbatul uscățiv de guler.

I-a dat drumul poșetei și a încercat să mă înghiontească, dar nu m-a atins. I-am dat drumul, s-a dezechilibrat și a căzut. Totul s-a petrecut foarte repede și n-am putut să mă uit prea bine la el. Era tânăr, cu vreo zece centimetri, poate, mai scund decât mine, și părea destul de jenat. Mi-a ars un șut în fluierul piciorului, dar nu m-a durut, apoi s-a ridicat în picioare și a rupt-o la fugă în jos pe scările pasajului, ieșind pe la celălalt capăt, în Tverskaia – echivalentul moscovit al lui Oxford Street, un bulevard plin de parcuri ilegale, care se întindea de la Piața Pușkin până la Piața Roșie. În capul scărilor se aflau doi polițiști, dar erau mult prea ocupați să fumeze și să caute imigranți, ca să-i mai dea vreo atenție tâlharului.

— *Spasiva*, a spus Mașa, mulțumesc. Și-a scos ochelarii de soare.

Purta niște blugi foarte strâmți, băgați în cizmele lungi de piele maro, și o bluză albă, mai decoltată decât ar fi fost cazul. Peste bluză avea una dintre hainele acelea ciudate de toamnă, de pe vremea lui Brejnev, preferate de femeile mai modeste din Rusia. Dacă le privești de aproape, par făcute din mochetă sau dintr-un prosop de plajă, cu gulere de blană de pisică, însă, de la distanță, le fac pe femei să arate ca o momeală dintr-un thriller despre Războiul Rece. Avea nasul drept și osos, pielea albă și părul lung și roșcat și, dac-ar fi avut un dram de noroc, ar fi putut sta sub tavanul cu frunze aurite al unui restaurant extrem

de scump, numit Palatul Ducal sau Conacul de Vânătoare, mâncând icre negre și zâmbindu-i îngăduitor unui magnat al nichelului sau unui comerciant de petrol cu multe relații. Poate că acum se află într-un astfel de loc, deși mă cam îndoiesc.

— *Oi, spasiva*, a spus prietena ei, strângându-mi degetele de la mâna dreaptă.

Mâna ei era caldă și ușoară. Am presupus că fata cu ochelari de soare avea vreo douăzeci, douăzeci și trei de ani, poate, dar prietena ei părea mai tânără, de nouăsprezece ani sau poate mai puțin. Purta cizme albe, o fustă mini de scai și o jachetă asortată. Avea nasul un pic în vânt, părul blond și lins și un zâmbet îmbietor de rusoaică tipică și care, de obicei, vine la pachet cu o privire directă și intensă. Avea un zâmbet ca acela al pruncului Iisus – îți mai amintești ? – pe care l-am văzut în biserica din satul ăla situat pe coastă, în apropiere de Rimini: un zâmbet bătrân, înțelept, pe o față tânără, un zâmbet care spunea: *Știu cine ești, știi ce vrei, știu asta de dinainte de a mă fi născut*.

— *Nicevo*, i-am spus eu, pentru nimic. Și am adăugat în rusă: E totul în regulă ?

— *Vso normalino*, a răspuns fata cu ochelari de soare. Totul e-n regulă.

— *Harașo*, am spus eu, bine.

Ne-am zâmbit. Ochelarii mi se aburiseră în căldura leșinată de la metrou, aceeași tot anul. De la unul dintre chioșcurile cu CD-uri din pasaj se auzea muzică populară ; îmi aduc aminte de versurile gătuite ale unuia dintre acei cântăreți ruși bețivi, care parcă s-au apucat de fumat încă din pânțele mamei.

Într-un univers paralel, într-o altă viață, acesta ar fi fost sfârșitul poveștii. Ne luăm la revedere, eu mă duc acasă în după-amiaza aceea și a doua zi mă întorc la problemele mele avocațești. Poate că, în viața aceea, mă aflu încă la Moscova, poate că mi-am găsit o altă slujbă și am rămas, nu m-am mai întors acasă și nu te-am cunoscut nici pe tine. Fetele ar fi apelat la oricine sau orice le-ar fi ieșit în cale, dacă nu aș fi fost eu. Eram copleșit de sentimentul pe care-l ai atunci când ceva periculos

se termină cu bine, dar și de euforia de a fi făcut o faptă bună. O faptă bună, într-un loc fără scrupule. Timp de câteva minute am fost erou, ele îmi dăduseră voie să fiu, și le eram recunoscător pentru asta.

Cea mai tânără dintre ele a continuat să zâmbească, iar cealaltă doar mă privea. Era mai înaltă decât prietena ei – cam un metru și cincizeci și doi de centimetri – și, fiindcă purta tocuri, ochii ei verzi erau la același nivel cu ai mei. Avea ochi frumoși. Era cazul ca cineva să spună ceva, așa că a zis ea, în engleză:

— De unde ești ?

— Sunt din Londra, i-am spus. Nu sunt de fel chiar din Londra, dar de pe aproape. Apoi am întrebat-o în rusă: Și tu, de unde ești ?

— Acum stăm aici, la Moscova, a răspuns ea.

Mă obișnuisem deja cu acest joc lingvistic. Rusoaicele spuneau mereu că vor să-și exerseze engleza, dar uneori voiau și să te facă să te simți ca și cum tu ai fi deținut controlul : în țara lor, și totuși în siguranță, în limba ta.

Au urmat alte zâmbete.

— *Tak, spasiva*, a spus prietena. Păi, mulțumim.

Niciunul nu s-a mișcat. Apoi Mașa a spus :

— În ce direcție mergi ?

— Spre casă, am spus eu. Voi ?

— Noi doar ne plimbam.

— *Poguliaem*, am spus eu, hai să ne plimbăm.

Și ne-am plimbat.

Era mijlocul lui septembrie. E perioada din an pe care rușii o numesc „vara bunicii“ – un val dulce-amăruie de căldură catifelată, care își face de obicei apariția după ce țărăncile au cules roadele ; la Moscova, înseamnă ultima băută în aer liber, în piețe și pe marginea Bulvar-ului (drumul acela splendid din jurul Kremlinului, cu fâșii de parc printre benzile de circulație, cu gazon, bănci și statui ale scriitorilor celebri și ale revoluționarilor

de mult uitați). E cel mai bun moment pentru a vizita orașul, deși nu sunt sigur c-o s-o facem vreodată. Dughenele de la gurile stațiilor de metrou expuneau mănuși chinezești din imitație de blană, pentru iarna care se apropia, dar încă se mai formau șiruri lungi de turiști, care așteptau să treacă pe la mormântul grotesc al lui Lenin din Piața Roșie. În după-amiezile toride, jumătate dintre locuitorii orașului erau încă sumar îmbrăcate.

Am urcat treptele tocite și înguste ale pasajului de sub piață și am ajuns în fața supermarketului armean. Am traversat benzile de circulație blocate de mașinile prinse în trafic, ajungând pe trotuarul lat din mijlocul Bulvar-ului. Nu era decât un nor pe cer, iar o coloană de fum care ieșea de la vreo fabrică sau de la vreo uzină din mijlocul orașului se profila la orizont, pe fundalul albastrui al înserării. Era frumos. Aerul mirosea a benzină ieftină, a carne pe grătar și a dorință trupească.

Tipa mai mare m-a întrebat, în engleză :

— Ce faci la Moscova, dacă nu e secret ?

— Sunt avocat, i-am răspuns în rusă.

Au început să vorbească între ele, prea repede și prea încet ca să pot înțelege ceva.

Cea mică a întrebat :

— De câți ani ești la Moscova ?

— De patru ani, i-am răspuns. Aproape.

— Ți place ? a întrebat fata cu ochelari de soare. Ți place Moscova noastră ?

I-am spus că-mi place foarte mult, gândindu-mă că asta vrea să audă, de fapt. Am descoperit că majoritatea rușilor au un fel de mândrie națională reflexă, deși tot ce-și doresc este să scape naibii de acolo și să ajungă în Los Angeles sau pe Coasta de Azur.

— Și tu cu ce te ocupi ? am întrebat-o în rusă.

— Lucrez într-un magazin. De telefoane mobile.

— Și unde e magazinul ăsta ?

— Peste râu, a răspuns. Aproape de Galeria Tretiakov.

După câțiva pași în tăcere, a adăugat :

— Vorbești frumos limba rusă.

Exagera. Vorbeam mai bine decât bancherii expați și consultanții șarlatani ai orașului – englezii cu aerele lor de gentlemen, americanii cu dinții lor perfecți și scandinavii pe care febra aurului negru îi adusese până la Moscova. Majoritatea se perindau între birourile și apartamentele lor securizate, bordurile scumpe, restaurantele de lux și aeroport, folosind aceleași douăzeci de cuvinte bizare din limba rusă. Eu vorbeam aproape fluent, dar accentul mă dădea de gol de la prima silabă. Mașa și Katia m-au mirosit că sunt străin, probabil chiar înainte de a deschide gura. Bănuiesc că eram ușor de citit. Era duminică și mă îndreptam spre casă; fusesem la o petrecere dată de un expat cam ciudățel, într-un apartament de contabil singuratic. Îmi aduc aminte că purtam niște blugi nou-nouți, cizme de piele întoarsă, un pulover negru cu anchior și un tricou de la Marks & Spencer. Lumea nu se-mbrăca așa la Moscova. Oamenii cu bani își cumpărau tricouri cu actori de cinema și pantofi italienești, iar cei fără bani, adică majoritatea, purtau haine de contrabandă din surplusul armatei sau ghețe ieftine din Bielorusia și pantaloni ponosiți.

Mașa, pe de altă parte, vorbea într-adevăr o engleză frumoasă, deși mai făcea greșeli gramaticale. Unele rusoaice ridică tonul atunci când vorbesc în engleză, exagerând emfatic, scoțând niște sunete ce par un fel de cârâit, dar ea avea un ton potolit, jos, rotunjind r-urile cu poftă. Vocea ei suna ca și cum ar fi trecut printr-o petrecere ce ținuse toată noaptea. Sau printr-un război.

Ne îndreptam spre corturile cu bere, ridicate pe timpul verii, încă din prima zi mai caldă a lunii mai, când tot orașul iese pe străzi și orice e posibil, și strânse la loc în octombrie, când se termină vacanța de vară.

— Zi-mi și mie, te rog, a spus cea mai tânără. Prietena mea mi-a povestit că în Anglia aveți două...

S-a întrerupt, să se consulte în rusește cu amica ei. Am deslușit „cald“, „rece“, „apă“.

— Cum îi zice, m-a întrebat fata mai mare, la chestia aia prin care curge apa în baie ?

— Robinete.

— Așa, robinete, a continuat cea mai tânără. Prietena mea mi-a zis că în Anglia este două robinete. Așa că apa fierbinte câteodată frige la mână.

— *Da, eto pravda.* Da, e adevărat.

Eram pe o alee pietonală din mijlocul Bulvarului, aproape de niște leagăne și niște tobogane cam șubrede. O babușcă grasă vindea mere.

— Și e adevărat că la Londra e mereu ceață mare ?

— *Niet*, i-am răspuns. Acum o sută de ani, da, dar acum nu mai e așa.

Fata a lăsat capul în jos. Mașa, fata cu ochelari de soare, a zâmbit. Când mă gândesc acum ce anume mi-a plăcut la ea în acea primă după-amiază, în afară de trupul ei lung și suplu de gazelă și vocea ei, și ochii ei, cred că a fost ironia ei. Avea un aer ce spunea că știe deja cum se va termina totul și aproape că voia să aflu și eu. Poate că așa mi se par lucrurile acum, dar cred că, într-un fel, atunci își cerea deja iertare. Cred că pentru ea oamenii și faptele lor erau cumva niște lucruri separate – ca și cum ai putea să îngropi pur și simplu orice ai fi făcut și să uiți de acel lucru, ca și cum trecutul tău i-ar aparține altcuiva.

Am ajuns la intersecția cu strada mea. Aveam senzația aia de beție pe care, înainte de tine, o aveam mereu în compania femeilor de primă clasă – pe jumătate nervos, pe jumătate nerăbdător, ca și cum aș fi jucat un rol, ca și cum aș fi trăit viața altcuiva și ar fi trebuit să mă bucur de ea cât mai puteam.

Am gesticulat și am zis :

— Eu aici locuiesc.

Apoi m-am auzit spunând :

— Vreți să urcați să bem un ceai ?

Știu, o să ți se pară ridicol, eu, încercându-mi norocul cu astfel de replici. Dar acum câțiva ani, când străinii erau încă considerați exotici la Moscova și un avocat era cineva cu un salariu

suficient de mare încât să merite să-i spui „da“, ar fi mers. În alte dăți, mersese.

M-a refuzat.

— Dar dacă ți s-ar părea interesant să ne suni, a zis ea, poți s-o faci. S-a uitat la prietena ei, care a scos un pix din buzunarul de deasupra sânului stâng și a scris un număr de telefon pe spațele unui bilet de troleibuz. Mi l-a întins și l-am luat.

— Mă cheamă Mașa, a spus. Ea e Katia. E soră-mea.

— Eu sunt Nick, am zis.

Katia s-a aplecat spre mine în fusta ei roz și m-a sărutat pe obraz. A zâmbit cu celălalt zâmbet pe care-l au ei, cel asiatic, care nu înseamnă nimic. Au luat-o în jos pe Bulvar și eu le-am urmărit cu privirea mai mult decât ar fi trebuit.

Bulvarul era plin de bețivi, oameni somnoroși și perechi de îndrăgostiți care se sărutau. Găști de adolescenți se strângeau în jurul chitariștilor ghemuiți pe trotuar. Era încă destul de cald pentru ca toate ferestrele restaurantului din colțul străzii mele să fie larg deschise, aerisind mulțimea de minigarhi¹ și prostituate de nivel mediu care obișnuiau să se adune acolo pe timpul verii. A trebuit s-o iau pe stradă ca să ocolesc șirul lung și lipsit de imaginație de Mercedes-uri și Hummer-uri negre care invadaseră trotuarul din jurul restaurantului. Am dat colțul pe strada mea și, în drum spre apartament, am trecut pe lângă biserica de culoarea muștarului.

Cred că e posibil să fi fost o altă zi – poate că imaginea cadrează bine cu întâlnirea de la metrou, așa încât mi le amintesc împreună –, dar în mintea mea tot în aceeași seară am remarcat

¹ Minigarhul este un fel de oligarh (termen folosit mai ales cu sensul de miliardar, posesor de capital financiar uriaș), doar că nu la fel de bogat. Termenul a început să fie folosit în presa internațională începând din anul 2006.

prima dată acel Jiguli¹ vechi. Era pe partea mea de stradă, făcut sendviș între două BMW-uri, ca o fantomă din trecutul Rusiei, sau ca o piesă de puzzle care a rămas pe dinafară. Părea o mașină dintr-un desen de copii: o cutie pe roți, cu altă cutie deasupra, în care copilul putea să adauge un șofer cât un omuleț din jocuri, cu tot cu un volan și cu niște faruri rotunde stupide, pe care, când era vesel, copilul desena niște cerculețe ca niște pupile, ca să le facă să semene cu niște ochi. Era genul de mașină pentru care, pe vremuri, cei mai mulți bărbați din Moscova erau dispuși să aștepte și jumătate de viață ca s-o cumpere, sau cel puțin așa se spunea; și-o doreau cu ardoare, puneau bani deoparte pentru ea și se înscriau pe lungi liste de așteptare ca să primească una. Apoi, după căderea Zidului, când au putut vedea America la televizor, iar compatrioții lor cu dare de mână și-au luat modele de import de ultimă oră, și-au dat seama că până și visele lor fuseseră meschine. Nu puteai fi sigur, dar mașina asta, pe timpuri, fusese de un oranj-ruginiu. Avea noroi și ulei pe aripi, ca un tanc după o bătălie – o crustă întunecată, care, dacă era să fii sincer cu tine însuși, știai că seamănă cu propriile măruntaie după câțiva ani de stat la Moscova și poate chiar cu sufletul tău.

Trotuarul care ducea spre blocul meu fusese lăsat să se dizolve în șosea, într-un fel specific rusesc. Am trecut pe lângă cimitir și pe lângă Jiguli și am ajuns în fața clădirii în care locuiam, am format codul de la interfon și am intrat.

Locuiam într-unul dintre blocurile de apartamente din Moscova, construite ca niște reședințe grandioase de către comercianții cu dare de mână, chiar înainte de Revoluție. Ca și orașul în sine, fusese cârpit atât de mult, încât ajunsese să arate ca și cum mai multe clădiri diferite ar fi fost strivite la un loc. Un ascensor urât fusese montat pe exterior și fusese adăugat un al cincilea nivel, dar fuseseră păstrate decorațiile originale din fier forjat ale balustradei scării interioare. Majoritatea ușilor de la intrare ale

¹ Model de automobil popular în Rusia, înainte de destrămarea U.R.S.S.

apartamentelor erau făcute din oțel foarte rezistent și capitonate cu piele, de efect – o modă care te făcea să crezi că toată partea luxoasă a Moscovei era un fel de azil prost păzit. La etajul trei, mirosul de excremente de pisică și sunetul strident, ca de cădere nervoasă, al unei simfonii rusești se revărsau din apartamentul vecinului meu, Oleg Nikolaevici. Ajuns la etajul patru, am deschis cele trei încuietori ale ușii mele capitonate și am intrat. M-am dus în bucătărie, m-am așezat la masa mea de burlac și am scos din portofel biletul de troleibuz cu numărul de telefon al Mașei.

În Anglia, înainte de tine, am trăit o singură poveste de dragoste pe care ai putea s-o numești la modul serios relație. Cred că știi despre ea – Natalie. Ne-am cunoscut în facultate, deși, până la petrecerea aniversară, cu mult alcool, a cuiva din Shoreditch, nu ne gândiserăm unul la altul ca la un posibil partener. Cred că niciunul dintre noi n-a avut energia să pună capăt relației odată ce-a început, așa că, după șase sau șapte luni, s-a mutat la mine, în vechiul meu apartament, fără ca eu să fi aprobat sau dezaprobat acest lucru. Nu pot să spun că m-am simțit chiar ușurat când s-a mutat de la mine, zicându-mi că are nevoie să se gândească și că vrea să fac și eu la fel, dar nici n-am fost devastat. Am pierdut legătura cu ceva vreme înainte să vin la Moscova.

Au existat câteva rusoaice, care păreau că-mi vor deveni iubite în toată regula, dar niciuna n-a rezistat mai mult de-o vară. Una dintre ele a fost dezamăgită că nu aveam și nici nu voiam să cumpăr lucruri care ei i se păreau indispensabile: o mașină, un șofer pentru mașină și un câțeluș din ăla stupid, pe care îl trag după ele prin magazinele de lux de pe străduțele pietruite de lângă Kremlin. A mai fost una, cred că Dașa o chema, care, după a treia noapte petrecută la mine, a început să-și ascundă lucruri în șifonier și în dulăpiorul de deasupra chiuvetei de la baie: o eșarfă, o sticlută de parfum goală, bilețele pe care scria „te iubesc” în rusește. L-am întrebat pe Steve Walsh ce părere are (ți-l aduci aminte pe Steve, corespondentul ăla de presă libidinos, ai venit și tu o dată când m-am întâlnit cu el în Soho și nu ți-a plăcut deloc). Mi-a spus că-și marca teritoriul, anunțând pe

oricine aş fi adus acasă că altcineva ajunsese prima acolo. Prin acel septembrie trebuia să ai grijă cu cine te cuplai în Moscova – din cauza SIDA, dar şi pentru că bărbaţii străini mergeau prin cluburi, unde agăţau fete şi îşi lăseau băuturile pe masă cât se duceau la toaletă, iar apoi se trezeau fără portofele pe banchetele din spate ale unor taxiuri în care nu-şi aminteau să fi urcat, sau se trezeau cu faţa într-o baltă ori, o dată sau de două ori, când probabil înghiţeau o doză prea mare, nu se mai trezeau deloc.

N-am ştiut niciodată ce anume au oamenii ca fratele meu, sau ce a crezut şi soră-mea că are până n-a mai avut, ceva ce şi noi ne angajăm să avem de acum înainte: contractul, înţelegerea, doar acelaşi trup pentru totdeauna – şi, în schimbul tuturor acestor lucruri, fondul de rezervă, animalele de companie şi mângâierea pe cap noaptea, atunci când îţi vine să plângi. Să-ţi spun sincer, am fost dintotdeauna convins că n-o să vreau aşa ceva niciodată, că aş fi unul dintre oamenii care sunt mai fericiţi fără aceste lucruri. Mă gândesc că poate părinţii mei m-au îndepărtat de toate astea – începând o relaţie prea repede, făcând copii fără să se gândească prea mult la asta, uitând ce anume le plăcuse la celălalt la început. Cam de pe atunci mi se părea că mama şi tata nu făceau decât să se complacă într-o situaţie ce părea fără ieşire, ca doi câini bătrâni legaţi în acelaşi coteţ, dar prea obosiţi ca să mai lupte. Acasă se uitau tot timpul la televizor ca să nu fie nevoiţi să-şi vorbească. Sunt sigur că, în rarele ocazii în care au ieşit să mănânce în oraş, au fost unul dintre acele cupluri jalnice, pe care le vezi uneori mestecând împreună în linişte.

Dar, când am cunoscut-o pe Maşa, în acea zi de septembrie, m-am gândit, într-un fel, că s-ar putea ca ea să fie „cea“ pe care nu o căutasem. Şansa nebună a acestei întâlniri mi se părea extraordinară. Da, era o atracţie fizică, dar nu era numai atât. Poate că era exact momentul potrivit, şi imediat mi s-a părut că-i văd părul revărsat pe spatele unui halat de baie, în timp ce făcea cafeaua; mi-o imaginam adormind cu capul pe umărul meu, într-un avion. Dacă ar fi să ţi-o spun pe şleau, cred c-aş putea s-o numesc „îndrăgostire“.

Mirosul plopilor se strecura în bucătăria mea prin fereastra deschisă, împreună cu un sunet de sirene și de sticlă care se sparge. O parte din mine voia ca ea să fie viitorul meu, iar cealaltă parte voia să facă ceea ce ar fi trebuit să facă, adică să arunce biletul cu numărul de telefon pe geamul de la bucătărie, în aerul roz și plin de promisiuni al înserării.